

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Державного комітету
статистики України
від 27 жовтня 2005 р. № 331

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
27 жовтня 2005 р. за № 1279/11559

Внесено зміни:

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Державного комітету
статистики України
від 15 вересня 2008 р. № 331

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
10 жовтня 2008 р. за № 960/15651

ІНСТРУКЦІЯ

щодо заповнення форми державного статистичного спостереження

№ 11-мтп “Звіт про результати використання палива, теплоенергії та електроенергії”

1. Загальні положення

1.1. Звіт за формою державного статистичного спостереження № 11-мтп "Звіт про результати використання палива, теплоенергії та електроенергії" (далі – форма № 11-мтп) складають за півріччя та за рік наростаючим підсумком суб'єкти господарювання – юридичні особи та їх відокремлені підрозділи (далі – підприємства) усіх видів економічної діяльності, з середньодобовими витратами умовного палива від 2 т і вище, або теплоенергії 15 Гкал і більше, або з приєднаною електричною потужністю 100 кВт і більше, які використовують паливо та енергію на виробництво окремих видів продукції і робіт та комунально - побутові потреби підприємства, і надають його територіальному органу державної статистики за місцезнаходженням. При цьому, якщо підприємство або його відокремлений підрозділ відповідає одному із вказаних цenzів, то воно повинне звітувати за формою № 11-мтп і заповнювати всі розділи і рядки звітів, навіть якщо у звітному періоді деякі з наведених показників будуть нижчими від установленого цензу. Підприємства, які орендують приміщення, про результати своєї діяльності звітують за домовленістю (або самі, або про їх витрати палива та енергії звітує орендодавець). Разом зі звітом за рік складаються і подаються форма № 11-мтп (паливо) “Фактичні витрати палива на виробництво окремих видів продукції і робіт”

та форма № 11-мтп (вер) “Утворення та використання вторинних енергетичних ресурсів”.

1.2. Підприємства, у яких середньодобові витрати умовного палива менше 2 т умовного палива, або теплоенергії менше 15 Гкал, або з приєднаною електричною потужністю менше 100 кВт, заповнюють бланк форми № 11-ер "Про витрати палива, теплоенергії та електроенергії". Звіт складається за півріччя та за рік наростаючим підсумком і надається територіальному органу державної статистики за своїм місцезнаходженням.

1.3. Якщо відокремлені підрозділи підприємства знаходяться в різних з ним регіонах, то ці підрозділи подають окремо звіти територіальному органу державної статистики за своїм місцезнаходженням, а звіт підприємства без даних цих підрозділів - територіальному органу державної статистики за своїм місцезнаходженням.

1.4. Керівник підприємства є відповідальним за повноту і достовірність даних звітів за формами №№ 11-мтп, 11-ер, № 11-мтп (паливо) та № 11-мтп (вер) .

1.5. Звіт складається на основі даних первинної виробничої документації та вивірених даних бухгалтерського обліку палива та енергії.

1.6. Первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень, є

конфіденційною інформацією, яка охороняється Законом і використовується виключно із статистичною метою у зведеному знеособленому вигляді.

2. Заповнення бланка форми державного статистичного спостереження № 11-мтп

2.1. Підприємства, у яких на виробництво продукції паливо не витрачається, а витрачається теплоенергія та електроенергія, указують витрати тільки теплоенергії та електроенергії і заповнюють розділи II і III звіту.

2.2. Витрати палива на кожний вид продукції (виконаних робіт) і в цілому для підприємства наводяться в тоннах умовного палива, теплоенергії - в гікакалоріях, електроенергії - в тисячах кіловат-годин.

Натуральне паливо перераховують в умовне з теплотою згоряння 7000 ккал/кг на підставі періодичного визначення теплоти згоряння палива в лабораторіях (власних або сторонніх - на замовлення). При неможливості безпосереднього лабораторного визначення теплоти згоряння палива дозволяється визначення її шляхом розрахунку з застосуванням розрахункових формул і таблиць теплотворної спроможності горючої маси.

Усі види натурального палива перераховуються в умовне за їх фактичними калорійними еквівалентами, розрахованими як відношення нижчої теплотворної спроможності окремого виду палива до теплотворної спроможності 1 кг умовного палива, тобто 7000 ккал/кг.

Калорійний еквівалент (К) визначається за формулою:

$$K = \frac{Q \frac{P}{H}}{7000},$$

де $Q \frac{P}{H}$ - нижча теплотворна спроможність натурального палива, ккал/кг

При неможливості визначення теплотворної спроможності палива зазначеними методами дозволяється користуватись даними документів постачальників щодо визначення якісних характеристик палива.

Дані у графах 1, 4, 5 розділів I, II, III записуються в цілих числах, у графах 2 і 3 - з одним десятковим знаком.

У графі А записуються найменування видів продукції і робіт згідно з Номенклатурою продукції промисловості (НПП), затвердженою наказом Держкомстату України від 30.08.2002 № 320 та гармонізованою з класифікаціями видів економічної діяльності (КВЕД) і зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), і наведеною в додатку до форми № 11-мтп.

У графі Б указуються одиниці виміру виробленої продукції (виконаних робіт), які приведені у графі А; у графі В - коди продукції за НПП; у графі Г записуються номери рядків, які відповідають видам продукції і робіт згідно з додатком до форми № 11-мтп.

У графі 1 звіту вказується кількість виробленої продукції (виконаної роботи) за звітний період у натуральному вимірі.

У графі 2 записуються фактичні питомі витрати палива, теплоенергії та електроенергії на одиницю продукції (роботи) за відповідний період попереднього року за кожним видом виробленої продукції (виконаної роботи); при цьому питомі витрати приводяться в структурі фактичного обсягу продукції відповідного періоду попереднього року. Дані цієї графі повинні відповідати аналогічним даним (графа 3) звіту за формою № 11-мтп за відповідний період попереднього року.

Якщо продукція виготовлена вперше в звітному періоді, то фактичні питомі витрати палива і енергії за відповідний період попереднього року умовно приймаються на рівні питомих витрат звітного періоду.

У графі 3 указуються фактичні питомі витрати палива, теплоенергії і електроенергії, одержані як частка від ділення даних графі 5 (фактичні витрати палива і енергії за звітний період) на дані графі 1 (обсяг виробленої продукції або виконаної роботи за звітний період), помножена на 1000.

У графі 4 записуються витрати палива, теплоенергії і електроенергії на всю вироблену продукцію (виконану роботу) у звітному періоді за фактичними питомими витратами відповідного періоду попереднього року, які розраховуються шляхом множення фактично виробленої

продукції (роботи) за звітний період (графі 1) на фактичні питомі витрати палива і енергії за відповідний період минулого року (графі 2) і поділена на 1000.

У графі 5 відображаються фактичні витрати палива, теплоенергії та електроенергії на всю вироблену продукцію (виконану роботу) і на всі інші потреби підприємства за звітний період. При цьому до фактичних витрат палива на виробництво продукції (роботи) повинні враховуватись витрати тільки на основні і допоміжні технологічні процеси виробництва даного виду продукції; до фактичних витрат теплової і електричної енергії повинні включатись також витрати на допоміжні потреби виробництва і втрати енергії в перетворювачах, в теплових і електричних мережах підприємства (цеху), які віднесені на виробництво даної продукції (роботи). У разі, якщо окремі допоміжні потреби (подавання води, вентиляція, виробництво кисню, холоду, стисненого повітря тощо) є складовою частиною технологічного процесу виробництва продукції, витрати енергії на них відносяться до технологічних витрат.

При значних витратах теплової і електричної енергії на окремі складові допоміжних потреб, їх необхідно враховувати самостійно. Зокрема, витрати електричної енергії на виробництво стисненого повітря.

На підприємствах, які виробляють різноманітну продукцію, розподіл загальновиробничих цехових і заводських витрат теплової і електричної енергії на виробництво продукції (роботи), у випадках неможливості їх точного визначення, доцільно проводити пропорційно споживанню енергії на технологічні процеси виробництва або в залежності від обсягів послуг, отриманих від допоміжних і підсобних цехів.

Втрати енергії в теплових, електричних заводських мережах і перетворювачах розподіляються на основі дослідних замірів або пропорційно споживанню енергії при виробництві відповідних видів продукції (робіт).

До обсягів фактичних витрат палива, теплової і електричної енергії на виробництво продукції (роботи) необхідно включати затрати цих ресурсів, пов'язані з відступом від прийнятої технології, режимів роботи, рецептур, недодержанням вимог до якості сировини і матеріалів, та інші нераціональні затрати. Не включаються витрати палива та енергії на будівництво і капітальний ремонт будівель і

споруд, монтажні роботи, налагодження і пуск технологічного устаткування (заново встановленого або після капітального ремонту), науково-дослідні і експериментальні роботи, втрати палива при збереженні і транспортуванні.

Витрати палива, теплової та електричної енергії на виробництво напівфабрикатів для поставки іншим підприємствам враховуються окремо і не включаються до витрат на виробництво основної продукції (роботи) даного підприємства.

Витрати котельно-пічного палива та енергії на інші види продукції (робіт), які не наведені у вільних рядках, записуються в цілому в рядку 9010 "Інше виробниче споживання". При цьому, графі 1, 2 і 3 не заповнюються, а у графі 4 записуються витрати котельно-пічного палива, теплоенергії та електроенергії, розраховані як сума витрат на кожний вид виробленої продукції у звітному періоді за фактичними питомими витратами відповідного періоду попереднього року, а в графі 5 - фактичні витрати за звітний період. Якщо ж показники графі 4 неможливо розрахувати за фактичними питомими витратами відповідного періоду попереднього року, то дані графі 4 дорівнюватимуть даним графі 5. За цими ж рядками до обсягів витрат включаються втрати палива при його зберіганні, транспортуванні, оформленні відповідними актами, а також витрати палива та енергії, пов'язані з виготовленням нових дослідних зразків виробів, проведенням науково-дослідних і експериментальних робіт, тощо.

2.3. За рядком 9100 "Разом виробниче споживання" у всіх розділах записуються суми витрат котельно-пічного палива, теплоенергії і електроенергії на виробництво всіх видів продукції і робіт. Сюди ж включаються витрати, які показані в рядку 9010 "Інше виробниче споживання". До рядка 9100 також включаються витрати на комунально-побутове споживання підприємств.

2.4. До витрат на комунально-побутове споживання підприємства включаються витрати котельно-пічного палива, теплоенергії та електроенергії на опалення, освітлення, вентиляцію, гаряче водопостачання та інші санітарно-гігієнічні

потреби комунальних і культурно-побутових підприємств (організацій), які є на самостійному балансі, а також на всіх об'єктах комунального і культурно-побутового призначення, які перебувають на балансі звітуючого підприємства, або які знаходяться на самостійному балансі і не входять до складу звітуючого підприємства (організації) - витрати в їдальнях, буфетах, душових, пральнях, оздоровчих пунктах, дитячих закладах, клубах, будинках культури, на стадіонах, у будинках відпочинку, гуртожитках і інших організаціях комунального і культурно-побутового призначення, крім об'єктів комунально-побутового призначення, які розміщуються у виробничих і адміністративних спорудах підприємства (організації) і не мають окремо приладів обліку витрат палива та енергії, витрати яких записуються у рядку 9010 "Інше виробниче споживання".

У графі 4 всіх розділів звіту відображаються витрати котельно-пічного палива, теплоенергії та електроенергії на комунально-побутові потреби підприємства у звітному періоді, розраховані за фактичними питомими витратами відповідного періоду попереднього року, а в графі 5 - фактично за звітний період. Якщо ж показники графі 4 неможливо розрахувати за фактичними питомими витратами відповідного періоду попереднього року, то дані графі 4 дорівнюватимуть даним графі 5.

2.5. У рядку 9300 "Всього витрачено" в розділі I записується сума загальних витрат палива в цілому для підприємства.

2.6. У рядку 9650 записується фактична реалізація теплоенергії та електроенергії іншим підприємствам і організаціям. Електростанції і районні котельні відображають у цьому рядку кількість теплоенергії, яка відпущена іншим підприємствам і організаціям. З підсумкових даних відпуску (продажу) за рядком 9655 відображається обсяг теплової енергії, відпущеної від власних джерел.

3. Розділи I, II, III

3.1. У розділі I "Паливо" форми № 11-мпт повинні враховуватись:

а) природні паливні ресурси: вугілля кам'яне і буре, сланці, торф неагломерований паливний, дрова для опалення, нафта, газовий конденсат, газ природний і супутній, інші види природного палива (торф'яна крихта, солома,

комиш, хмиз, костра, качани і стебла кукурудзи, стебла бавовнику, лушпиння і відходи лісозаготівлі і деревообробки (суччя, кора, пні, хвоя, щепка, тирса та відходи деревні, стружка, обрізки), а також використані як паливо демонтовані непотрібні дерев'яні шпали, рудникові стійки, стовпи зв'язку, дерев'яна тара тощо;

б) продукти переробки палива: кокс та напівкокс з вугілля кам'яного, кокс газовий, напівкокс з вугілля бурого, вугільні і торф'яні брикети, продукти нафтопереробки рідкі (бензини, паливо дизельне, паливо бензинове реактивне, фракції легкі інші, мазути топкові важкі, масла та мастила тощо), зріджений газ, штучний газ із сланців, газ коксовий, газ нафтопереробки (сухий), кокс нафтовий і інші продукти переробки палива (деревне вугілля, напівкокс, кокс торф'яний, кам'яновугільна смола тощо);

в) горючі (паливні) вторинні енергоресурси: горючі гази плавильних печей (доменний газ, колошниковий газ, шахтних печей і вагранок, конвертерний тощо), горючі відходи процесів хімічної і термохімічної переробки вуглецевої і вуглеводневої сировини (синтез-газ, відходящий газ виробництва технічного вуглецю, абгаз виробництва синтетичного каучуку, відходи електродного виробництва тощо), невикористані (непридатні) для подальшої технологічної переробки відходи шкіряного виробництва, згар, відходи (луг) целюлозно-паперового виробництва та інші відходи технологічних процесів виробництва, які використовуються як котельно-пічне паливо.

3.1.1 Підприємства - споживачі палива, які є одночасно його виробниками, у цьому розділі вказують витрати тільки тієї кількості палива власного виробництва, яке використовується для їхніх власних виробничих потреб, з урахуванням підсобних господарств, які знаходяться на їх балансі.

Паливо, яке витрачається цими підприємствами для переробки в паливо - переробних установках в інші види палива, у звіті не вказується.

3.1.2 У графі 1 у рядку 6010 "Електроенергія, вироблена ТЕЦ загального користування" записуються дані про відпуск електроенергії, виробленої теплоелектро-

У графі 1 розділу II у рядку 9740 "в теплоутилізаційних установках" записується кількість теплоенергії, яка отримана від котлів-утилізаторів, охолоджувальних установок, підігрівачів води тощо, що працюють на базі використання таких енергоресурсів:

а) тепла, яке відходить від систем охолодження виробничих агрегатів (доменних і мартенівських печей, колчеданних печей, газогенераторів і нагрівальних печей і ін.);

б) фізичного тепла продуктів виробництва, у тому числі від відібраного тепла на проміжних етапах технологічного процесу (тепла розпеченого коксу, нагрітого металу, продуктів нафтоперероблення, хімічних продуктів) та фізичного тепла відходящих гарячих газів промислових печей і котельних агрегатів, тепла відвальних шлаків тощо;

г) тепла пари, відпрацьованої в теплових установках, – в пресах, в парових приводах насосів і компенсаторів тощо.

Теплова енергія, одержана в теплоутилізаційних установках при спалюванні горючих вторинних енергоресурсів: горючих газів, попутно одержаних в процесі виробництва (доменний газ, коксовий газ, крекінг – газ і ін.), паливних відходів вуглезбагачення, деревообробки, горючих сланців та інших, включається до теплової енергії, відпущеної котельними.

Якщо в теплоутилізаційних установках періодично або безперервно використовується паливо для підтопки, то теплоенергію, одержану в цих установках за рахунок спалюваного палива, визначають розрахунковим шляхом і записують не в рядку 9740 "в теплоутилізаційних установках", а в рядку 9720 "в котельних установках". Витрати палива на виробництво цієї теплоенергії вказуються в розділі I у рядку 6030 "Теплоенергія, відпущена котельними".

Не враховується теплоенергія, яка використовується в парових турбінах для виробництва електроенергії, яка є проміжним енергоносієм.

Втрати теплоенергії в теплових мережах енергосистем Мінпаливенерго виділяються окремим рядком 0050 з кодом 0120060000 і виносяться за підсумок виробничого споживання.

3.3. У розділі III "Електроенергія" враховується вся електроенергія, яка отримана від власних електростанцій (стаціонарних і пересувних) та надійшла від інших підприємств і витрачена на всі потреби звітуючого підприємства, а також відпущена іншим підприємствам.

Вся електроенергія, що надійшла на підприємство, вказується в тис. кВт. г і

розшифровується в графі 1 розділу III за джерелами надходження:

у рядку 9700 "від власного виробництва" відображається електроенергія, відпущена станціями, що працюють на базі палива, гідроенергії, геотермальної і атомної енергії, а також на базі м'ятої пари і горючих відходів технологічних процесів виробництва;

у рядку 9800 "від інших підприємств і організацій".

Втрати електроенергії в енергетичних мережах енергосистем Мінпаливенерго виділяються окремим рядком 0040 з кодом 9980000120 і виносяться за підсумок виробничого споживання. Технологічні витрати електричної енергії на передання електричними мережами у звіті не відображаються.

Дані про кількість теплоенергії, витраченої підприємством (рядок 9100), а також відпущеної іншим підприємствам і організаціям (рядок 9650), записані в графі 5 розділу II звіту, повинні дорівнювати даним, які приведені в графі 1 розділу II про загальну кількість теплоенергії, отриманої підприємством від своїх електростанцій (рядок 9710), котельних установок (рядок 9720), електрокотлів (рядок 9730), теплоутилізаційних установок (рядок 9740), інших установок (рядок 9760), а також яка надійшла від інших підприємств і організацій (рядок 9810).

Загальна кількість електроенергії, витраченої підприємством (рядок 9100) і записаної в графі 5 розділу III разом з відпуском іншим підприємствам і організаціям (рядок 9650), повинна дорівнювати сумі даних у рядках 9700 і 9800.

У разі значних відхилень фактичних питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів в порівнянні з попереднім роком, підприємства подають разом із звітом за формою № 11-мтп пояснення.

Разом зі звітом за рік складається і подається **форма № 11-мтп (паливо) "Фактичні витрати палива на виробництво окремих видів продукції і робіт"** (розшифровка графі 5 розділу I форми № 11-мтп).

Всі показники форми № 11-мтп (паливо) (крім рядків 9570 - 9590) записуються в тоннах умовного палива (в цілих числах).

До графі 1 переносяться дані відповідних рядків графі 5 розділу I звіту за формою № 11-мтп про фактичні витрати в звітному році всіх видів палива (в умовному вимірі) на виробництво продукції і робіт, які перелічені в графі А додатка, а також рядків 9100, 9150 і 9300.

У графах 2 і 4 відображаються витрати вугілля відповідно кам'яного і бурого, враховуючи витрати паливних продуктів, отриманих в результаті збагачення вугілля на збагачувальних фабриках (концентрат, промпродукт і шлам).

Об'єми вугілля енергетичного іншого (концентрату, промпродукту і шламу (у вазі, приведений до вологи рядового вугілля), отримані підприємствами від збагачувальних фабрик, відображаються у графі 7 додатка, а в графах 2 і 4 не вказуються.

У рядку 9580 дрова враховуються в щільних кубічних метрах. Якщо на підприємстві облік дров провадиться в складських кубометрах, то необхідно перерахувати складські кубометри в щільні, помноживши кількість складських кубометрів на коефіцієнт 0,7. У графі 6 записуються витрати торфуга неагломерованого паливного.

У графі 7 записуються витрати брикетів, окатишів з вугілля кам'яного та бурого, а також брикетів і напівбрикетів торф'яних.

У графі 8 указуються загальні витрати коксу та напівкоксу з вугілля кам'яного, коксу газового.

У графі 12 відображаються витрати світлих нафтових продуктів: бензину (авіаційного, моторного), палива реактивного, гасу та ін. У графі 15 указуються витрати інших важких нафтопродуктів: мазуту флотського, палива газотурбінного і моторного та ін.

Підсумок даних граф з 2 до 21 (без графі 3) за кожним рядком, крім рядків 9570, 9580 і 9590, повинен дорівнювати даним графі 1. У рядку 9590 записуються середні калорійні еквіваленти кожного виду палива, що розраховуються як частка від ділення даних рядків 9300 на дані рядків 9580. Показники рядка 9590 заповнюються з трьома десятковими знаками.

Форма № 11-мтп (вер) "Утворення та використання вторинних енергетичних ресурсів" подають разом з річним звітом за

формою № 11-мтп промислові підприємства, у яких утворюються і використовуються теплові і горючі вторинні ресурси.

Під **вторинними енергетичними ресурсами (ВЕР)** розуміють енергетичний потенціал продукції, відходів, побічних і проміжних продуктів, які утворюються в технологічних агрегатах (установках), які не використовуються в самому агрегаті - джерелі ВЕР, але можуть бути частково або повністю використаними для енергопостачання інших споживачів.

Енергетичний потенціал, що характеризує запас енергії, для теплових вторинних ресурсів визначається в гігакалоріях, а горючих вторинних ресурсів - калорійністю.

Тверді, рідкі та газоподібні горючі вторинні енергоресурси обліковуються при будь-якому режимі їх виходу.

Обліку підлягають теплові вторинні ресурси за таких умов:

а) відходящі гази печей з температурою від 200° С і вище при витратах палива від 0,1 т умовного палива за годину на агрегат і вище;

б) гаряча (охолоджувальна) вода і забруднений конденсат при безперервних витратах 1 м³/год. і більше;

в) інші теплові види ВЕР обліковуються при виході із агрегату-джерела ВЕР не менше 0,05 Гкал/год.

У графі Б розділів I і II форми № 11-мтп (вер) указуються окремі види відповідно горючих вторинних ресурсів, утворених на підприємстві, а для теплових ВЕР - окремі типи теплоутилізаційних установок.

У графі 1 розділу I і графі 2 розділу II записується річний вихід відповідно горючих (тонн умовного палива) і теплових (Гкал) вторинних ресурсів, тобто кількість вторинних енергетичних ресурсів, утворених в процесі виробництва в даному технологічному агрегаті за звітний рік.

У графі 2 розділу I і в графі 5 розділу II записується кількість фактично використаних на підприємстві в звітному році відповідно горючих і теплових вторинних ресурсів, а в графі 3 розділу I - кількість горючих ВЕР, відпущених іншим підприємствам (для використання в якості палива і на не паливні потреби).

У графі 4 розділу I записуються дані про втрати горючих вторинних ресурсів в результаті їх невикористання (вивезено на звалище, спалено у факелах, відпущено в атмосферу тощо).

Підсумок даних граф 2, 3 і 4 розділу I за кожним видом вторинних горючих ресурсів повинен дорівнювати показнику графи 1.

У графі 3 розділу II записується можлива виробка тепла за рахунок ВЕР, тобто максимальна кількість теплоенергії (пара і гаряча вода), яка може бути практично отримана за рахунок даного виду ВЕР при оснащенні агрегату-джерела ВЕР відповідною утилізаційною установкою з обліком режиму її роботи.

У графі 4 розділу II указується кількість теплоенергії фактично отриманої за рахунок ВЕР на діючих утилізаційних установках за звітний період.

Фактична виробка пари і гарячої води утилізаційними установками в звітному році визначається за кількістю та параметрами пари, отриманої в котлах-утилізаторах і системах випарного охолодження з урахуванням температури поживної води, отриманої в економайзерах і холодильниках.

При отриманні теплових ВЕР у вигляді пари і гарячої води без застосування теплоутилізаційних установок, придатних до безпосереднього використання, їх вихід прирівнюється до фактичної виробки енергії за рахунок ВЕР.

Департамент статистики торгівлі
Держкомстату України